

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 10. Conceßit, vt animæ gloria deflueret in corpus, sicut aquæ Iordanis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

Matt. 27. dereliquisti me. Mater vero tam propinqua, & patens, vt eam viderent omnes: *Stabat iuxta crucem mater Iesu.* Conuenit quippe fonti ruuulus. *25.* Humanitas hæc ac hominis figura de virgine matre procedebat, ea autem hora, quâ huius clarissima daba signa, optime suadet ratio, vt ibi & mater ipsa videatur.

At modo in monte Thabor, apparet, ac discooperitur figura, quam habet ex patre, & ob hunc actum, credunt Doctores Sancti, quod dixerit D. Ioannes, qui testis adfuit ocularis. *Vidimus* *Ioan. 1. 14* *gloriam eius, quasi unigeniti à Patre.* Rationi congruit, vt ibi Pater appareat, & riuus ille fonti suo ita proximus coniungatur, vt eum digito demonstraret: *hic est filius meus dilectus, &c.* Exhibuit se filium hominis, gloriæ Dominum, opum celestium heredem, quas & libere se sequentibus possit polliceri.

Hoc est se transfigurare, specialiter secundum aliquorum Theologorum opinionem, qui ingenij sui acumine docent, quod ille vultus Christi splendor, & corporis claritas ac vestium albedo, non tantum ex animæ gloriâ procedebat, quantum ex personæ Christi diuinitate, cuius diuinitas realiter suum esse ac subsistentiam communicabat, nedum animæ, sed & corpori: vnde dicere licuit Apostolo. *In quo inhabitat omnis plenitudo Diuinitatis corporaliter.* Ita quoque intellexerunt plures Sancti: D. Greg. Nazianz. a D. Epiph. b D. Leo. c Papa & particulariter D. Damasc. d cuius vobis verba conscribo: *Non externè corporis gloriâ accessit, sed internè, ex Dei verbis Deitate, modo quodam omnem sermonem excedente ipsi personaliter unita.*

d Orat. de Transfig.
D. DAM §. IO. Concessit, vt anima gloria desueret in corpus, sicut aqua Iordanis.

20 *Epist. 56. ad Dioc.* **M**odus exponendi hoc mysterium, vulgarior, fundatur in doctrina D. Aug. Ex anima gloriosa naturaliter resultat in corpus quædam huius gloriæ participatio: sicut enim anima, quæ in esse naturali corpori inest, illi communicat vitam, motus ac vires naturales: ita quando eidem inest in esse glorioso, hanc eidem communicat gloriâ: velut accensa candela in medio lucernæ crystallinæ, lucem suam ac splendorem crystallo impertit, vt sol splendidissimus esse videtur. Ita quoque continget in die iudicii, quando iustorum animæ corpora sua reintrabunt, illisque videntur: cum sint illa velut accensa luminaria, essentialis gloriæ luce præ-

fulgidæ, eam corporibus suis communicabunt, vnde tanto splendore resurgunt, vt dicat de illis Christus: *Fulgebunt iusti sicut sol, in regno patris eorum.* At verò in Christo continuum erat miraculum, quod tota eius vita perseverauit, & hoc illud esse dicimus, quod ab instanti suæ purissimæ Conceptionis eius anima tanta præfulserit gloriâ, quantâ & hodie. Hac de causa Hierem. de ipso loquens in sua Conceptione vocat eum virum: *Femina circumdabit virum.* Qua phrasi iuxta mentem D. Pauli, significat beatum: qui enim beati sunt, illos viros vocat perfectos: *Donec accurramus omnes &c. in virum perfectum.* Quinimo & ob eandem rationem in mundo degeus Christus de se ait: *Qui descendit de celo filius hominis, qui est in celo.* Licet autem ex re, natura, & necessaria consequentia, gloria hæc corpori esse participanda: sicut reuera, quando tu sinu tuo carbonem contines ignitum, calor vestibus communicatur: vt enim quid impossibile querit Spiritus S. *Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, vt vestimenta eius non ardeant?* Abscondebatur tamen hæc gloria, omnino repressa intus in anima, nec quidquam eus corpori conferebatur, quocirca anima tam gloriola, quam hodie viuunt in celo, vivebat in corpore mortali, passibili, doloribus, poenitque subiecto.

Omnes loquuntur fluium Iordanis de monte Libano profluentem. Naturalis ac necessarius erat eius cursus impetuofus ob aquarum copiam ex monte defluentium, per valles & arua humilia: vt verò Deus liberum aridumque transitum præberet filijs Israel ad terram promissionis, nouo miraculo aquas repressit, vt desuper fluentes in parte coningerentur superiori: quod ita 5 pagina describit: *Steterunt aquæ descendentes in loco uno, & ad instar montis intumescerunt, apparebant procul ab urbe qua vocatur Adom &c. quæ autem inferiores erant in mare solitudinis, quod nunc vocatur mortuum, descenderunt, vsquequo omnino desierunt.* Ecce fluium Iordanis, ecce Christum, cuius essentia procedit de monte Libano, de Patris intellectu, velut aqua limpissima, de fontis origine: *Ego sicut si aqua dicitur exiit de paradiso.* O fontem, quem illuminatis vidit oculis Rex Propheta: *Apud te est fons vita.* Hanc ipse sitiebat aquâ, velut ceruus consolus frigidus quæ, vt vndas, & eius vehementiori atdebatur desiderio, quam cisternæ Bethleemice. Hanc præoptabant Prophete, hanc sancti postulabant: ad ariditatis mundi irrigationem, multo salubriorem quam illa, quæ terram a idana tempore

tempore vatis Eliaz inundavit. Fons hic cœlestis verbi Divini, de Patre scaturiens, eo instanti, quo se nostræ coniunxit humanitati, aquas suas divinas cepit profundere, vt per terram fluere- rent nostræ humanitatis; & primo quidem, illas in parte effudit natura superiori, animæ sanctissimæ gratiam infundit cœlestem, perfe- ctam gloriæ lucem, integram cum summa plenitudine beatitudinem. Sed quia nobis transi- tum parare decreverat ad gloriam per carnem suam ab omni labe purissimam (*Quam intulit nobis vitam per carnem suam.* inquit Apostolus) hoc statuit ac voluit, vt aquæ gloriæ cœlestis in parte superiori suspenderentur, ac iustar montis intumescerent, vt longe superaret excederent- que montes quoslibet altissimos, id est spiritus Angelicos: maior etenim fuit gloria, quo divina illa anima resurgebat, quam omnium Angelorum simul: pars vero inferior carnis ac corporis sicca- erat, vt nec gloriæ guttula commaderet, sed pœnis, d. foribus, fame, siti, mortalitate, gravita- te exaresceret.

gens hoc miraculum ostendit Deus Moyfi in monte, ignem ardentem, flammæ voraces in rubo illum peruadentes, nec tamen vel vnam spinam consumentes. Iure optimo vocavit il- lud Moyfes visionem magnam: *Vadam Ep. vido- bo visionem hanc magnam, quare non comburitur rubus.* Et quis non admiretur, quod ignis tam efficax arripit rubum, illum omni ex parte pene- tret, sed nec eius spinas consumat? cum quam primum ignis rubum incendit, ipsas ilico spinas exurat, vtique magis dispositas, ac aridas, vnde vulgaris est hæc S. Scripturæ phrasis; *Exarsit sicut ignis in spinis.*

Exod. 3.3

Ps. 117. 12.

Expendunt Theologi prægrande fuisse mira- culum, cum Deus D. Paulum ad certum cœlum rapuit sublunem, & animæ ipsius lumen infudit gloriæ. Consensio magnum fuit hoc ex se mi- raculum, at multis paralangis præcurrit & aliud scilicet, quod luce illa gloriæ animæ commu- nicata, in illa tamen permaneret habitus fidei, nec illum absumpserit, & ipse quoque Paulus viator permaneret, illaque gloriæ ad bæuam temporis moram an imam illustraret: hæc nam- que gloriæ natura prædicatur, vt omnem aufe- rat, nec secum patiatur imperfectionem: *Cum- uerit quod perfectum est, euacuabitur quod ex parte est.* Habitibus autem fidei, in se concludit imperfectionem, cum ex se obscura quædam sit lux & inuidens: at gloriæ natura est perpetua- tas, & qui ea vel semel potitur, illa æternum per- fruitur, proinde eius mensura, est ipsa æternitas, & contradictionem implicat illud recipere, quod

1. Cor. 13. 12.

I.

ex se & intrinsece est æternum, tantum ad bæ- uam temporis moram. Illud hodie miraculum mira- culum celebramus. Corpus gloriosum, & mortale, lum corpus, cui anima gloriosa suam participat glo- riam, & per totum diffundit, mortale tamen tale & a- manear ac passibile, immutatum. Diuinam hic nimaglo- contemplor sapientiam, de qua dicitur, *Omnia riola- prospiciens.* Omnibus accurrit, omnibus prouida *Sap. c. 7. Expediens nobis erat ac necessaria mors Chri- sti, illo enim non moriente, nulla nobis vita su- pererat.* Et hoc quoque conueniebat, vt glo- riæ suam speciem declararet, tam vt suæ di- uinæ personæ asseret et Diuinitatem, quam ut suis ostenderet gloriæ spectaculum, quam se sequentibus, crucemque tollentibus præpa- rauerat. In hunc ergo finem tanta operatur pro- digia; vt corpus suum manens mortale ac passibile, appareat tamen gloriosum, adeo- que splendidum, vt eius lux solis ob- scuret radios, vestimenta eius candori

Sap. c. 7. 23.

ni-

Heb. c. 10. 20.

21

2. p. 9. 4. 2. 2.

Attende modo, quæso, Transfigurationis my- sterium, quod aliud non fuit, quam permittere, vt harum aquarum aliqua defluant guttulæ, quæ suspensæ continebantur in parte animæ supe- riori, vt vehementiori impetu fluant, irrigent, & se extendant per totam partem corporis infe- rioris, vnde totum apparet gloriosum, pul- chrum, tanta cœlesti gloria, claritate, ac luce præ- fulgidum, quanta nobis illud describit D. Euan- gelista: *Resplenduit facies eius sicut sol.* Item quo- que interpretatur D. Hieron. de toto Christi cor- pore sanctissimo; Huius quoque gloriæ torrens facra eius percurrit vestimenta, quæ licet pau- percula, provt intelligere possumus, illa tamen tanto pestitrinxit splendore & diuina quadam pulchritudine vt essent velut clarissima quædam nubes, quando eam directo lumine suæ lucis clarissimis radiis sol illuminat. Aliud quoque in hoc mysterio miraculum claruit, quod S. The- logia primicerius D. Thomas, opinatur ex su- premis miraculis vnum, quæ Christus toto vi- tæ decursu patrauit, quod communicata hodie tali gloria corpori, qua tale vt vidimus, resplen- dit, nihilominus idem manserit mortale ac pas- sibile, quale ante fuerat, & ad mortem vsque permansit. Magnum prodigium: hæc enim ea est gloriæ animæ natura, vt corpori communi- cata cunctos auferat defectus mortalitatis, pas- sibilitatis, grauitatis ac corruptionis, provt no- stris euenit corporibus, quando in die Resur- rectionis anima gloriosa illis denuo vnietur. In-

Q 993

nius æquiparentur, & qui hac gaudet visione, ita mente extra se rapiatur, vt ultra nihil ceuseat sibi sperandum: proinde inclamat. *Domine bonum est hoc.*

§. 11. *Gloria nobis breuiter speciem ostendit, qua in celo perfruemur, conuiuium de quo Iſaius.*

Aſumpſit Chriſtus diſcipulos duos in monte excellẽſſimo, vt eis gloriæ ſpeciem oſtenderet, quam ſequacibus ſuis eſſet conceſſurus, crucis onere prægrauatis. Ad hoc eis offert corpus ſuum glorioſum ac reſplendens: quia ei ſimile noſtrum erit, ſi eius veſtigiiſ in heretamus hoc cum agere cenſeo, quod ait Iob, & paulo ſus, quod poſſeſſio eius ſit, & ad eam poſſit peruenire: Hoc nobis dicit Apoſtolus fideles exhortatus ne fatigemini, nec animum abiiciatis in tribulationibus; hoc attendite, quod Saluatorẽm expectamus Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, qui reformabit corpus humilitatis noſtræ, configuratum corpori claritatis ſuæ. Tangit illud quod Chriſtus in hac occaſione dixit diſcipulis ſuis, illos præmonens, vt tollerent crucem ſuam ſequerentur præcurrem, vti tribulationibus pleniffima ſequæ felices iudicaret: venturus enim eſſet ipſe cum gloria, taleſque eiũdem gloriæ redderet participes. *Filius enim hominis uenurus eſt in gloria Patris ſui, & tunc reddet unicuique hoc. Vt eam autem oſtendat, hac præludit myſterioſa viſione.* Animæ quiores citote fratres, (hortatur Apoſtolus) non vos ſe angat ieiunium, non deſiciat diſciplina, paupertas non eumcat, nec perſecutio intrinet animum, non denique ipſa vos erit collida puſillanimes: Hoc meditemini, *Saluatorẽm expectamus.* Quid autem agerẽ *Reformabit corpus humilitatis noſtræ.* q. d. Hoc corpus abiectiſſimum, inſiſſimum, viliffimum: hoc corpus tonus mundi collauit miſeriatum omnium cumulus ærumnarum. Et qua ratione reformabit? qua illud induet figura? *Configuratum corpori claritatis ſuæ.* Ad normam & ſimilitudinem ſui corporis idem corpus erit, quo ad ſubſtantiam, quale illius fuit, ac proinde non dicit, quod illud tranſubſtantiauit, hoc enim fuiffet, de vna in alteram mutare ſubſtantiam, ſed tranſfigurauit, hoc eſt, mutauit figuram eius ac qualitates, ita erit & noſtrum. Epi Chriſti corpus, quale in monte Thabor appareat: tale erit & tuum.

Quam congrue hoc Deus ſiſpe per Iſaiam prædixit, vt electos ſuos excitaret & in tribulationibus ſuis redderet fortiores. *Facit Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc conuiuium pinguium, conuiuium vnde micæ, pinguium medullatorum, vnde micæ defæcata. Et præcipitabit in monte iſto faciem vinculi colligati ſuper omnes populos hoc. Præcipitabit mortem in ſempiternum. hoc. quia requiſcet manus Dominum in monte iſte. Singula inſpiciamus, & quandoquidem illis Dominus nobis aliquid voluerit indicare illius gloriæ magnitudinis, certe propoſito noſtro neceſſe eſt, vt ſint valde conuenientia. *Faciet Dominus in monte hoc conuiuium.* Vocatur Deus absolute *Dominus*, quo eius domini inuocatur magnitudo: eſt etenim interminum. Inſtituit Rex Aſſuerus centum ac viginti ſeptem Dominus Prouinciarum conuiuium. *Vt oſtenderet diuitias gloriæ regni ſui, ac magnitudinem atque iactantiam potentia ſua.* Et vt erat ille tantarum Dominus ac Rex prouinciarum, ſuit & eius conuiuium celeberrimum mundo ſpectaculum. Ad hoc vero deſignauit horum regium & cum eſſet ad potentia ſuæ iactantiam, quis non dicat tantæ magnitudiſi correſpondiſſe conuiuium? Quid vero hoc in comparatione diuini huſ conuiuii? Magnus Rex Aſſuerus: nihilominus certo regnum eius limite clauderetur, ita quoque eius conuiuium, tam in iſis quæ huic conuiuiuo inte cidebant, ac miniſtrabantur, quam in temporis mora qua extendebatur, quæ certo termino ſinebatur, at Dei conuiuium, quale, quaſo te, illud? Ipſe Dominus illimitatus, abſolutus. *Dominum.* Omnium Dominus, conueniat igitur conuiuium eius magnitudini, ſit illimitatum, ſit interminuſſe, tẽ in temporis diuturnitate, quam ſeculorum varietate atque præſtantia.*

Hoc inquit, conuiuium, *Faciet Dominus in monte hoc* a terra eleuato: quæ enim hic in cibum præparantur, nec terrena ſunt, nec abiecta, nec ſordida, corruptibilia breui peritura. Miſeræ gentium. Permaſticiuſ fuit illud Aſſueri conuiuium, porro cum regnum ipſius de terra ſurſum non efferretur, illud in eius erexit planitie: ac cum principale regni diuini dominiũ ſurſum ſit, in altiffimis cælorum ſanguis ihi quoque celebrabitur conuiuium. Quidquid in terra eſt, terrenum eſt, & in terram reuertitur: *Quæ de terra ſunt, in terram conuertentur.* Parantur terrena terrenis, quibus nutriuntur: ac ſiſtis Dei, diuina, cœleſtia, ſuprema, quæ mundum hunc viſibilem excedant, in monte cœlorum: